

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego w kl. IV-VI

(w oparciu o program WSiP: „Jutro pójdę w świat” wraz z planami wynikowymi, zgodny z rozp. MEN ws. oceniania, klasyfikowania i promowania, z NPP i WSO)

Kryteria oceniania:

OCENA CELUJĄCA (wymagania wykraczające 6)

Uczeń w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności, objęte programem nauczania, w oparciu o nową podstawę programową z dn. 14 II 2017 r., obowiązującą w kl. IV od roku szkolnego 2017/2018, w kl. V od r. szk. 2018/2019, w kl. VI od r. szk. 2019/2020 (poszczególne wymagania jak na ocenę bardzo dobrą), a także uwzględnia się:

- Czyta głośno, recytuje, mówi i pisze w sposób perfekcyjny, posługując się piękną polszczyzną.
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, odznaczają się dojrzałością myślenia.
- Poznaje dodatkowe lektury szkolne, jak również utwory spoza kanonu.
- Twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia oraz zainteresowania.
- Proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy.
- Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości.
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.
- Bierze udział w konkursach przedmiotowych, osiąga w nich sukcesy.

OCENA BARDZO DOBRA (wymagania dopełniające 5)

Uczeń opanował cały zakres wiadomości i umiejętności, określony programem nauczania, w oparciu o podstawę programową, w ramach czterech obszarów, tj. I. kształcenia literackiego i kulturowego (1. czytanie utworów literackich, 2. odbiór tekstów kultury), II. kształcenia językowego (1. gramatyka języka polskiego, 2. zróżnicowanie języka, 3. komunikacja językowa i kultura języka, 4. ortografia i interpunkcja), III. tworzenia wypowiedzi (1. elementy retoryki, 2. mówienie i pisanie) i IV. samokształcenia.

Uczeń wykonuje rozmaite zadania i czynności „poprawnie”, „samodzielnie”, „świadomie”, „ciekawie”, „interesująco”. Pracuje zazwyczaj samodzielnie, wie i umie wyjaśnić. Jego wypowiedzi, zarówno ustne, jak i pisemne, są wolne od błędów, wyczerpujące, pomysłowe, twórcze. Uczeń mówi pełnymi zdaniami, uzasadnia swoją wypowiedź, znajduje w tekście przykłady na poparcie swych słów. Potrafi się odnieść do świata zewnętrznego, jeśli zachodzi taka potrzeba. Podczas pracy w grupie uczeń staje się liderem, umie nie tylko współpracować, lecz także nadaje ton działaniom innych, wprowadza nowe rozwiązania i pomysły.

OCENA DOBRA (wymagania rozszerzające 4)

Uczeń na ogół opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania.

Podejmuje wszystkie działania, ale popełnia nieliczne błędy. Jego prace są wykonane dobrze, choć zawierają drobne błędy. Ponadto uczeń nie zawsze umie uzasadnić swoją wypowiedź, wie, ale nie wyjaśnia omawianych zjawisk.

OCENA DOSTATECZNA **(wymagania podstawowe 3)**

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej i niektóre elementy programu nauczania w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się. Podejmuje działania, ale nie kończą się one pełnym sukcesem. Pracuje, ale popełnia błędy. Polecenia są wykonywane nieprecyzyjnie, uczeń nie jest pewien swoich wypowiedzi pisemnych i ustnych. Jego przemyślenia są powierzchowne lub odtwórcze, ale pracuje, czyli „stara się”.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA **(wymagania konieczne 2)**

Uczeń samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności (wynikające z podstawy programowej i niektórych elementów programu nauczania).

Podejmuje pracę, wykazuje starania. Próbuje wykonywać polecenia na miarę swych możliwości. Doskonali technikę czytania poprzez głośne czytanie rozmaitych tekstów literackich. Odnajduje w tekstach elementy wcześniej wskazane przez uczniów, a których sam nie umie rozpoznać i dostrzec. Jego wypowiedzi ustne i prace pisemne są krótkie, ale je wykonuje.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń nie opanował elementarnych wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej i objętych programem nauczania (mimo pomocy nauczyciela).

- Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym.
- Słucha nieuważnie, bez zrozumienia wypowiedzi lub nie potrafi słuchać.
- Nie wygłasza z pamięci utworów poetyckich (lub ich fragm.) lub wygłasza w sposób niezadowalający.
- Mówi niepoprawnie pod względem językowym i rzeczowym, nie zna terminologii językoznawczej i pojęć kulturowych.
- Odbiera teksty kultury w zbyt ograniczonym zakresie lub nie potrafi ich zrozumieć i opanować elementarnych wiadomości.
- Wypowiada lub pisze teksty z wieloma trudnościami, z nieznaną treścią, nielogicznie, nie przestrzegając poprawności językowej, ortograficznej, interpunkcyjnej, niedbale, nieestetycznie.

Ocenianie uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych i dysleksją rozwojową

W stosunku do uczniów z opiniami / orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się zindywidualizowane ocenianie, zgodnie z wytycznymi poradni.

Kontrola i ocena osiągnięć uczniów:

- 1) Wypracowania (elementy oceny: treść, kompozycja, forma, język i styl, ortografia, interpunkcja, estetyka zapisu) – co najmniej 2 w semestrze jako praca domowa.
- 2) Prace klasowe (wypracowania) – co najmniej 1 w semestrze (w oparciu o lekturę obowiązkową i uzupełniającą).
- 3) Dyktanda – 5-6 w ciągu roku.

Ortografia – skala ocen:

cel – 0 błędów, bdb – 0 bł. I°, db – 1 bł. I°, dst – 2 bł. I°, dop – 3 bł. I°, ndst – 4 bł. I°;

2 bł. II° = 1 bł. I°;

błędy ort. I°: ó-u, rz-ż, ch-h, wielka litera;

błędy ort. II°: ą, om, on, ę, em, en, nie, by, razem lub osobno itp.

- 4) Sprawdziany wiadomości i umiejętności

* krótkie (10-15 min.) – mogą wystąpić na każdej lekcji (zapowiedziane lub nie),

* dłuższe – śródokresowe (zapowiedziane),

* półroczny i roczny.

Skala ocen sprawdzianów:

0-29% - ndst, 30-49% - dop, 50-69% - dst, 70-89% - db, 90-95% - bdb, 96-100% - cel

- 5) Zeszyt przedmiotowy (elementy oceny: estetyka, w tym pismo, wyodrębnienie tematów, datowanie, systematyczność – bieżące odrabianie prac domowych i uzupełnianie braków w przypadku nieobecności, błędy językowe, ortograficzne oraz interpunkcyjne – zwłaszcza w przypadku pisowni tematów).
- 6) Krótkie pisemne prace domowe i klasowe – ocena słowna, w formie kropek i plusów oraz minusów, ocena stopniowa.
- 7) Praca w grupach – oceniana jak wyżej.
- 8) Mówienie (wypowiedzi ustne) – oceniane jak wyżej; w zależności od następujących czynników ocena zróżnicowana: treść, logika, kompozycja, sposób mówienia, poprawność językowa, zasób leksykalny.
- 9) Aktywność – odnotowywana w zeszycie nauczyciela w formie kropek, plusów bądź minusów: 2 kropki = 1 plus, 3 plusy = ocena bdb, 4 minusy = ocena ndst.

10) Recytacja – co najmniej 2 razy w semestrze.

Ocenie podlega: stopień opanowania pamięciowego, artykulacja, dykcja, akcentowanie, intonacja głosowa, pauzowanie, tempo, własna interpretacja tekstu literackiego.

Ocena opisowa, zakończona oceną cyfrową.

11) Czytanie głośne – co najmniej 2 razy w semestrze.

Ocenie podlega: głośność, wyrazistość, artykulacja, dykcja, akcentowanie, intonacja głosowa, pauzowanie, tempo, własna interpretacja tekstu.

Ocena opisowa, zakończona oceną cyfrową.

12) Czytanie ciche oraz słuchanie ze zrozumieniem, odbiór tekstów kultury – oceniane jak w przypadku mówienia oraz krótkich prac pisemnych: za pomocą kropek, plusów bądź minusów, a także oceniane w formie sprawdzianów: za pomocą ocen cyfrowych.

13) Poprawa ocen.

W uzasadnionych wypadkach (braki w wiedzy i umiejętnościach spowodowane nieobecnością w szkole na skutek choroby lub z przyczyn losowych, zagrożenie oceną niedostateczną, staranie się o wyższą ocenę okresową lub końcową itp.) uczeń ma prawo do poprawy uzyskanej oceny w określonym, uzgodnionym czasie (na wniosek zainteresowanego ucznia bądź nauczyciela).

W sytuacji, gdy nauczyciel nie jest usatysfakcjonowany ogólnym wynikiem klasy ze sprawdzianu, dyktanda, pracy klasowej itp., uczniowie, po uprzednim zapowiedzeniu, piszą lub odpowiadają powtórnie.